

Albert Cortina i Miquel Àngel Serra: “Fins ara no s’havia pogut intervenir tan directament en l’evolució”

L’Albert i el Miquel Àngel es van conèixer al monestir de Poblet durant un seminari sobre posthumanisme. Va ser com trobar-se amb l’altra meitat: el món de les lleis s’ajunta amb el de les ciències per analitzar junts un fenomen complex

MÒNICA LÓPEZ FERRADO | Actualitzada el 29/05/2015 00:00

Serra i Cortina alerten, sobre el transhumanisme, que l'autoregulació del món occidental no existeix en els països emergents. / CÈLIA ATSET

¿Els humans ens hem de millorar per arribar a la perfecció? L’Albert Cortina (Barcelona, 1961), advocat i urbanista, i el Miquel Àngel Serra (Barcelona, 1961), doctor en biologia, volien dinamitzar aquest debat i van publicar fa un any i nou mesos dos articles a *La Vanguardia* (“Singularitat tecnològica”, l’Albert, i “Bioètica de la millora”, el Miquel Àngel) que van generar molta polèmica. I tot plegat ha fructificat fa poc més de dos mesos en un pas més enllà: han coordinat el llibre *¿Humanos o posthumanos? Singularidad tecnológica y mejoramiento humano* (Fragmenta Editorial, 2015), amb 215 aportacions de personalitats molt diverses.

Per què va sentir la necessitat de fer aquest llibre?

Albert Cortina: Volíem aconseguir un calidoscopi de persones que poguessin acostar-se al tema des de diferents punts de vista. Des de la ciència, des de la tecnologia, des de la filosofia, des de l’espiritualitat.

¿És necessari que ens transformem com a espècie?

A.C.: La resposta no és senzilla.

Anem a pams, doncs. En primer lloc, ¿què són els transhumans?

A.C.: Els humans som nosaltres. Els transhumans serien una transició, un augment de les capacitats, però encara en la categoria d'ésser humà, seria el cas de l'ús de les ulleres de Google, dels implants bionics, de l'ús de fàrmacs per potenciar l'intel·lecte... I cal tenir en compte que tot plegat és diferent si es fa en un context de malaltia o accident, per solucionar alguna discapacitat, o no. Les millores, quan hi ha una malaltia o una discapacitat, benvingudes siguin. Hem de tenir en compte que en un moment o altre de la vida tots podem tenir alguna discapacitat. Però això és diferent del que diu el moviment transhumanista.

I què diu?

A.C.: Afirma que tenim el deure de millorar-nos al màxim. És un moviment molt present en el món anglosaxó, i els seus missatges ens arriben sovint a través de les pel·lícules de ciència-ficció.

I els posthumans, què són?

A.C.: Els posthumans són el naixement d'una nova espècie a partir de diferents tecnologies, com ara la intel·ligència artificial.

Sembla tot un discurs apocalíptic. ¿És tal com sona, de blancs o negres, sense matisos?

A.C.: Hi ha els tecnooptimistes i els bioconservacionistes. Els bioconservacionistes veuen la tecnologia com un antiprogres i una catàstrofe per a la humanitat. Diuen que tot plegat ens aboca al precipici. Des de l'ecologia profunda, que té una visió més agnòstica, es veu tot com a antinatural. I els moviments religiosos més conservadors creuen que hi ha coses que van contra les lleis de la creació. A l'altra banda hi ha els supertecnooptimistes, que diuen que la ciència no es pot aturar, que el creixement és exponencial i que anirà a favor de la humanitat. Creuen que l'espècie humana pot arribar a ser estupenda. Fins i tot s'hi inclouen els que pensen que podem arribar a aconseguir la immortalitat, que nosaltres podrem ser com déus. També hi ha els que pensen que si l'espècie humana desapareix, la posthumanitat serà millor.

Però fins a quin punt els científics, que tenen uns codis deontològics, poden anar tan enllà?

Miquel Àngel Serra: La humanitat mai ha pogut intervenir d'una manera tan directa en l'evolució com ara. El laboratori sempre va molt més avançat que el debat ètic. És cert que els científics tenim uns codis deontològics per no ser tan tecnooptimistes que ens creguem que podem fer qualsevol cosa. Però hi ha persones en el món de l'emprenedoria que segur que si arriba algú que els vol vendre una tècnica per aconseguir la immortalitat la compraran. De fet, hi ha milionaris a Rússia, a la Universitat d'Oxford i a Califòrnia que estan finançant projectes en aquesta línia.

I en quin punt estan?

A.C.: La pregunta és si el moviment ideològic transhumanista té una agenda o no. Hi ha llocs on s'està transformant en partit polític, com als Estats Units. Hi ha també visionaris en el món liberal: el liberalisme vol que l'individu augmenti les seves capacitats al màxim. Tot això ve des de fa dècades i faltava l'ancoratge amb el món científic.

El desig de millorar no és humà?

M.A.S.: El que ens preocupa és que hi hagi una elit amb accés a aquestes eines de millora i les utilitzi tan sols en benefici propi. Tothom té dret a millorar, aquesta és la clau, que l'aplicació d'aquestes tecnologies no només sigui per a una elit.

En què no ens pot imitar la intel·ligència artificial?

M.A.S.: La capacitat de l'humà de ser conscient d'ell mateix, de qui és, d'on va, del seu destí, és una capacitat pròpia. Aquesta intel·ligència humana ens diferencia de la resta de l'univers i ens dota de llibertat per prendre decisions. La complexitat de la ment humana i capacitats com l'altruisme les veig difícils de reproduir sintèticament.

¿I caldria fer lleis per frenar certs avenços?

A.C.: El món occidental potser s'autoregula, també hi ha una ètica luterana de consens. Però hi ha un altre món, i són les potències emergents, on això no existeix.